

Historische Commissie Noordbarge

nieuwsbrief jaargang 2011 nummer 2

oplage: 100

secretaris: Henk Jeurink - Laan van het Kwekebos 229 - 7823 KE EMMEN - 0591 626728
bankrekening: 502842180 - internet: www.noordbarge.info → historische commissie

Onbekend maakt onbemind...

In de vorige nieuwsbrief hebben een oproep gedaan om achter de namen van het onbekende echtpaar uit Noord-Borge te komen. Hierop zijn geen reacties binnengekomen. Vooralsnog blijft het een mooie foto van een onbekend echtpaar.

Herdenking bevrijding Emmen

Zondagavond 10 april jl. vond de herdenking van de bevrijding van Emmen plaats. Emmen werd 66 jaar geleden bevrijd door de eerste Poolse pantserdivisie. Dit jaar was de belangstelling groter dan vorig jaar. Dat stemt tot tevredenheid. Stram en met zijn gedachten bij zijn oude makkers stond de Pool Wladyslaw Siudmak (rechts) naast de oudstrijders bij het Pools Monument op de brink in Noordbarge. Hij is één van de weinige overgebleven bevrijders van Emmen. Elk jaar is hij van de partij. Na de oorlog bleef hij in Emmen. Hij trouwde met een Nederlandse vrouw. Hij had naar

Canada kunnen emigreren. Bewust koos hij voor Nederland. "Je weet nooit wat er gaat gebeuren. Vanuit Emmen kon ik desnoods te voet terug naar mijn geliefde vaderland Polen." De Poolse divisie was tijdens de oorlog in Schotland samengesteld uit Polen in ballingschap. Deze Polen waren op allerlei manieren in Engeland terechtgekomen. Hun divisie bestond uit 16.000 manschappen, 400 voertuigen, 450 kanonnen en 400 tanks. Hun commandant was generaal Stanislaw Maczek. Drenthe werd door de Canadezen en de Polen bevrijd. De Polen vertrokken zaterdagavond van de zevende april 1945 uit Breda. Deze stad was na zware gevechten door de Polen op de Duitsers veroverd. Hier hadden ze hun winterkwartier opgeslagen. Dit is ook de stad waar generaal Maczek naast zijn gesneuvelde kameraden begraven ligt. De Polen moesten de meest oostelijk flank voor hun rekening nemen. Een andere Poolse oud-strijder vertelde ons dat hier bewust voor was gekozen. De Polen kenden immers beter Duits dan de Canadezen. De route naar het Noorden liep door Duitsland. Bij het dorpje Rees (omgeving van Kalkar) werd de Rijn overgestoken. De tanks werden hier van de transporteurs afgeladen. In Gelderland kwamen de Polen weer op Nederlands grondgebied. Via Neede en Enschede stoten ze in twee dagen door naar Agterhorn. Agterhorn is een kleine buurtschap in de Nedergrafschaft Bentheim ten zuiden van Coevorden. De Canadezen hadden hier vanaf donderdag 5 april 1945 hun bivak opgeslagen. Vrijdag 6 april 1945 hadden zij Coevorden ingenomen. Dinsdag 10 april 1945 werd het hoofdkwartier van Agterhorn naar Dalen verplaatst. Nog diezelfde dag, nog maar drie dagen na hun vertrek uit Breda, kreeg majoor Wasilewski het bevel naar Emmen te gaan. Chauffeur op één van de Cromwelltanks was Wladyslaw Siudmak. Hij zal vaak terugdenken aan de Duitse weerstand op die warme dinsdag in 1945 bij Noordbarge.

Een stormaanval was nodig om Emmen op de Duitsers te veroveren. Met grote snelheid reden de Polen met hun carriers op het kanaal af. Door het water maar ook over de resten van de bruggen kwamen de Poolse soldaten aan de overkant. Die avond bleef men in Noordbarge. De bevrijding van Emmen liet nog een dag op zich wachten.

Zwemplekkie

Eigenlijk moet in een waterland als Nederland iedereen kunnen zwemmen. Laatst trof ik iemand uit Zwartemeer. Die vertelde me dat ze altijd in de blote kont stiekem in de wieke zwommen. Ze werden onverwachts door een boer betrappt en moesten snel hun kleren aantrekken. Ze greep niet haar nieuwe onderbroek maar een halfversleten van één van haar vriendinnen. Dat laatste vond haar moeder het ergste die avond. Het andere was heel gewoon. Je ging immers niet helemaal van Zwartemeer naar het zwembad in Emmen of Zandpol om zwemmen te leren. Toen het zwemplekje van Noordbarge ontstond was er in de gemeente Emmen geen enkel zwembad. Dat gebeurde pas in 1934. Het water in het Oranjekanaal was schoon en van

goede kwaliteit. Dat was vooral te danken aan de aanwezigheid van geel zand in de wallen en op de bodem van het kanaal. Niet alleen vanuit Noordbarge maar ook vanuit Emmen kwam de mensen naar hier om te zwemmen. Zo vertelde mijn vader dat de communisten in de Emmerdennen een meeting hadden. Het was zo warm die dag dat ze besloten te gaan zwemmen in de bocht in het Oranjekanaal tussen Noordbarge en Westenesch. Die avond was het zwart van de mensen langs het kanaal. De meesten zagen voor het eerst van hun leven bouwvallige blote armen en benen. Dat was nog eens een

sensatie. De jeugd van Noordbarge is doorgegaan met het leren van zwemmen in het kanaal. Zo ontstond het zwemplekkie. Met hulp van vrijwilligers, waarvoor onze grote dank, is dit dierbare kleinood hersteld. Verstolen tussen het groen kunnen we weer genieten van oes zwemplekkie. Het gele zand geeft aan deze idylle een extra uitstraling

Ansichtkaarten/Verjaardagskalenders

De Historische Commissie Noordbarge doet dit jaar op zaterdag 11 juni 2011 met een kraam mee aan de jaarlijkse Stoetbakkendag. Op onze kraam hebben we een nieuwe set met ansichtkaarten van onze hoffotograaf Jan de Vin te koop. Ook hebben we nog verjaardagskalenders in de aanbieding.

Inloopmiddag 2011

Het gebied omsloten door de Kruisstraat-Noordbargerstraat-Kuilweg-Huizingsbrinkweg-Binnenweg komt dit jaar aan de beurt. De datum blijft zaterdag 8 oktober 2011. Noteert u die datum al vast.

Tenslotte

Mocht u nog iets over Noordbarge hebben waar u geen raad mee weet of waarover u alle kennis niet meer paraat heeft, stelt u zich dan gerust in verbinding met ons commissielid Geesje Gerrits [0591 640263].